

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/794 ja (EL) 2016/1624“

[COM(2016) 731 final 2016/0357(COD)]

(2017/C 246/05)

Raportöör: **Jan SIMONS (NL-I)**

Konsulteerimistaotlus	Euroopa Komisjon, 17.2.2017
	Euroopa Parlament, 19.1.2017
Õiguslik alus	Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 304
Vastutav sektsioon	Tööhõive, sotsiaalküsimused ja kodakondsus
Vastuvõtmine sektsioonis	3.4.2017
Vastuvõtmine täiskogus	27.4.2017
Täiskogu istungjärk nr	525
Hääletuse tulemus	184/0/4
(poolt/vastu/erapooletuid)	

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee leiab, et kavatsus luua ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS), selleks et kindlaks teha Schengeni alale reisiva viisanõudest vabastatud reisijaga seotud riskid, on välistest ja sisemistest asjaoludest põhjustatud ohtudele vastav vältimatu samm.

1.2. Komitee väljendab heameelt tõsiasja üle, et ETIAS sobib ELi üldstrateegiasse rände ja julgeoleku valdkonnas, nagu selle on määratlenud komisjon 2011. aasta e-piiride programmis, ja et selle süsteemi abil kogutav teave võimaldab potentsiaalsete julgeoleku või ebaseadusliku rände ohtude eelkontrolli, et kaitsta ELi kodanikke halbade kavatsustega isikute sisenemise eest.

1.3. Komitee rõhutab jõuliselt, et ETIASe kasutamisel tuleb austada täiel määral taotlejate põhiõigusi ja vältida mis tahes diskrimineerimist. Kaitsta tuleb kõiki süsteemi kogutud andmeid, eriti neid, mis on seotud tundliku teabega tervise, hariduse, kuritegeliku tausta jne kohta, ja neile võib olla juurdepääs ainult asutustel, mis uurivad kuritegevust, terrorismi, ebaseaduslikku sissearännet ja muid ohte. ETIASe puhul tuleb ühtlasi austada taotlejate õigust kaevata edasi neile reisiloo mitteandmine või selle äravõtmine.

1.4. Komitee on teadlik vajadusest lahendada mitu ETIASi puudutavat tehnilist küsimust, eriti koostalitlusvõime ja seotavus muude andmekogumissüsteemide ja juhtimisega. ETIAS peaks põhinema õigel tasakaalul riskide ja julgeoleku vahel, vältides samal ajal suuremat halduskoormat ja rohkemaid tõkkeid reisijate jaoks, kes reisivad sageli ELi ettevõtluse, õppimise, ravi jne eesmärgil.

1.5. Komisjon ja nõukogu peaksid ühtlasi pöörama tähelepanu ETIASe loomise poliitilistele aspektidele. Asjaomaseid riike tuleks teavitada viisavabale korrale vaatamata rakendatava reisiloo hankimise kohustuse põhjustest ja reisilooa reisijatele sujuva ning kiire piiriületamise võimaldamise eelistest. Komisjon peaks ühtlasi hoolitsema selle eest, et asjaomaste riikide mis tahes võimalikud vastastikused meetmed ELi kodanike suhtes oleksid proportsionaalsed ELi meetmetega.

1.6. ETIASe puhul tuleb võtta arvesse inimesi, kellel ei ole võimalik taotlust esitada veebi teel, ja pakkuma taotlejate jaoks peamistes lähtelennujaamades ja -sadamates ning samuti peamistes maismaapiiripunktides nn taotluskabiine. Kõigil taotlejatel tuleks võimaldada kasutada vahendajate, nagu reisibüroode või transpordiettevõtjate teenuseid. Siiski peaksid ELi delegatsioonid kolmandates riikides jälgima ja hindama eelnimetatud vahendajate teenuste eest nõutavaid tasusid.

1.7. Samuti on vajalik nõuetekohaselt määratleda kriteeriumid selliste kolmandate riikide kodanike kavandatud kategooriate kohta, kes vabastatakse kohustusest omandada reisiluba, võttes arvesse rännet, julgeolekut või terviseohte.

1.8. Komitee kutsub üles leidma lahendusi liikmesriikide jaoks, kes ei ole veel Schengeni õigustikku täiel määral kohaldanud (Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia) ja kellel sellest tulenevalt ei ole juurdepääsu Schengeni infosüsteemile (SIS), viisainfosüsteemile (VIS) ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile (EES).

2. Taust

2.1. Euroopa Liidu kodanikud eeldavad, et ametiasutused tagavad nende julgeoleku avatud Euroopas. Nad arvestavad sellega, et Schengeni ala välispiire hallatakse tõhusalt, et ära hoida ebaseaduslik ränne, tagada nii suurem sisejulgeolek kui ka vaba liikumine Schengeni alal ja lihtsustada ELi välispiiride ületamist liikuvus maailmas.

2.2. Praegu saab ligikaudu 1,4 miljardit inimest ligikaudu 60 riigist üle maailma ⁽¹⁾ kasu viisavabast reisimisest Euroopa Liitu ja vastastikkuse põhimõttest, millest saavad samuti kasu ELi kodanikud, kuna see lihtsustab viisavaba reisimist välismaale. Schengeni riike külastavate viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike arv suureneb jätkuvalt – on oodata, et selliste Schengeni piire ületavate üksikisikute arv suureneb 2020. aastaks 30 % ehk 30 miljonilt 2014. aastal 39–40 miljonile 2020. aastal ⁽²⁾.

2.3. Need arvnäitajad osutavad vajadusele kehtestada lubade süsteem, mis oleks sarnane mõnes riigis juba olemas oleva süsteemiga (Ameerika Ühendriikides ⁽³⁾ 2009. aastast, Austraalias ⁽⁴⁾ 1996. aastast, Kanadas ⁽⁵⁾ 2016. aastast), nimelt et hinnata ja hallata võimalikke ebaseadusliku rände alaseid ja julgeolekuriske, mis tekivad seoses ELi külastavate kolmandate riikide kodanikega, kuigi tavaviisarežiimist kergemal ja reisijale sobivamal moel ning kooskõlas ELi viisanõude kaotamise poliitikaga.

2.4. Võrreldes kolmandate riikide kodanikega, kellelt nõutakse viisat, on pädevatel piirivalve- ja õiguskaitseasutustel viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike kohta enne kõnealuste kodanike saabumist Schengeni piirile vähe teavet seoses ohtudega, mis võivad nende kodanikega kaasneda. Nende puuduvate andmete ja viisanõudest vabastatud reisijatega kaasneva ohu hindamise lisamine tooks olemasolevatesse meetmetesse märkimisväärset lisaväärtust, et säilitada ja tugevdada Schengeni ala julgeolekut, ning võimaldaks viisanõudest vabastatud reisijatel kasutada viisavabadust.

2.5. Oma 2011. aasta e-piiride programmis töi komisjon esile vajaduse ELi välispiiridel reisijavoogude nüüdisaegsema ja tõhusama haldamise järele, kasutades uusi tehnoloogiaid, et lihtsustada sageli ELi reisivate välismaalaste elu ja et jälgida paremini piire ületavaid kolmandate riikide kodanikke.

⁽¹⁾ Albaania, Andorra, Antigua ja Barbuda, Argentina, Austraalia, Bahama, Barbados, Bosnia ja Hertsegoviina, Brasiilia, Brunei, Kanada, Tšiili, Colombia, Costa Rica, Dominica, El Salvador, Grenada, Guatemala, Honduras, Hongkong, Iisrael, Jaapan, Kiribati, Macau, Makedoonia, Malaisia, Marshalli saared, Mauritiust, Mehhiko, Mikroneesia, Moldova, Monaco, Montenegro, Uus-Meremaa, Nicaragua, Palau, Panama, Paraguay, Peruu, Saint Kitts ja Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinid, Samoa, San Marino, Serbia, Seišellid, Singapur, Saalomoni saared, Lõuna-Korea, Taiwan, Ida-Timor, Tonga, Trinidad ja Tobago, Tuvalu, Araabia Ühendemiraadid, Ameerika Ühendriigid, Uruguay, Vanuatu, Vatikan, Venetsueela, Ühendkuningriigi Briti kodanikud, kes ei ole Ühendkuningriigi kodanikud Euroopa Liidu õiguse tähenduses.

⁽²⁾ Viisavaba korra kohta lepitakse praegu kokku või peetakse läbirääkimisi Ukraina, Gruusia, Kosovo ja Türgiga.

⁽³⁾ 30 miljonit taotlust aastas.

⁽⁴⁾ 1 miljon taotlust aastas.

⁽⁵⁾ 3 miljonit taotlust aastas.

2.6. Uued ohud ja probleemid, mis järgnevate aastate jooksul ilmnesid, tegid vajalikuks esialgse e-piiride programmi läbivaatamise ning pärast tehnilisi uuringuid ja konsultatsiooniprotsessi avaldati 2016. aastal uus seadusandlik ettepanek võtta vastu määrus, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem. Komitee võttis oma arvamuse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kohta vastu 2016. aasta septembris ⁽⁶⁾. Et välispiiridel tugevdada asjakohaseid andmebaase (Schengeni infosüsteem, Interpoli varastatud või kaotatud reisidokumentide andmebaas ja muud Euroopa andmebaasid) kasutavaid kontrolle, esitati hiljuti Schengeni piirieskirjade ⁽⁷⁾ muudatus, millega soovitakse kehtestada kõigi kolmandate riikide ja samuti ELi kodanike kohustuslik kontrollimine nii Euroopa Liitu sisenemisel kui ka väljumisel.

2.7. Et kõnealune läbivaatamisprotsess lõpule viia, avaldas komisjon ettepaneku luua ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS), et tugevdada viisavabalt reisijate julgeolekukontrolle ⁽⁸⁾. See on automatiseeritud IT-süsteem, mis luuakse selleks, et teha kindlaks kõik Schengeni alale reisivat viisanõudest vabastatud reisijaga seotud riskid; süsteemi kasutuselevõtul 2021. aastal oodatakse 40 miljonit taotlust ⁽⁹⁾.

2.8. Süsteemiga kogutud teave võimaldab võimalike julgeoleku- või ebaseadusliku rände ohtude eelnevat kontrollimist, austades täiel määral põhiõigusi ja andmekaitset.

2.9. ETIASe luba ei ole viisa. Viisavabade riikide kodanikel on ikka võimalik ilma viisata reisida, kuid kohustusliku tingimusena Schengeni alale õhu-, mere- või sisemaatranspordi abil sisenemiseks nõutakse neilt enne reisi reisiloo omandamist, mille eest tuleb tasuda lõivu (soovitatud summa on 5 eurot). Et otsustada, kas anda ELi reisimiseks luba või sellest keelduda, teeb süsteem automaatseid kontrolle (eeldatakse 95 % positiivseid tulemusi) või vajaduse korral toimuvad ka täiendavad automatiseerimata eelkontrollid ja seejärel reisiluba kas antakse või selle andmisest keeldutakse. Selle menetluse tulemus edastatakse taotlejale väga lühikese ajavahemiku jooksul (mõni minut või maksimaalselt 72 tundi, kui on vaja täiendavaid kontrolle). Lõpliku otsuse, kas lubada sissepääsu või sellest keelduda, teevad alati Schengeni piirieskirjade kohaselt piirikontrolli tegevad piirivalveametnikud.

2.10. Viisanõudest vabastatud kolmandate riikide reisijate eelkontroll hõlbustab siiski piirikontrolli ja tagab kolmandate riikide kodanike kooskõlastatud ja ühtlustatud riskihindamise ning vähendab oluliselt piiripunktides väljastatavate sisenemiskeeldude arvu. Kuigi reisiluba kehtib 5 aastat – või kuni reisidokumendi kehtivusaja lõppemiseni –, võidakse see tühistada või kehtetuks tunnistada, kui reisiloo väljastamise tingimused enam ei kehti.

2.11. Kavandatav määrus sisaldab üldist põhimõtet, et ETIAS tugineb koostalitlusele konsulteeritavate infosüsteemidega ning kõnealuste infosüsteemide, eelkõige riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi jaoks välja töötatud komponentide korduskasutamisele. Selle lähenemisviisiga saavutatakse ühtlasi ETIASe loomisest ja toimimisest märkimisväärne kulude kokkuhoid. ETIASel ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemil saab olema ühine kolmandate riikide kodanike isikuandmeid sisaldav teabehoidla. ETIASe taotlusest pärit lisaandmeid (nagu elukohateave, vastused taustaküsimustele, IP-aadress jne) ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmeid hoitakse eraldi, kuid need on seotud nimetatud ühiste ja ühtsete isikuandmeid sisaldavate toimikutega. See lähenemisviis on täiel määral kooskõlas koostalitlusstrateegiaga ja hõlmaks kõiki asjakohaseid andmekaitsetagatiseid.

2.12. Europol kaasatakse ETIASe taustakontrollireeglite ja ETIASe jälgimisnimekirja koostamisse; jälgimisnimekirja kantakse andmed selliste isikute kohta, keda kahtlustatakse kuriteo toimepanemises või selles osalemises või kelle puhul on faktilisi tõendeid või piisav alus arvata, et nad võivad panna toime raske kuriteo või kujutavad endast muud julgeoleku- või terviseohtu.

⁽⁶⁾ Arvamus teemal „Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem“, raportöör Cristian Pîrvulescu (ELT C 487, 28.12.2016, lk 66).

⁽⁷⁾ COM(2015) 670.

⁽⁸⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/794 ja (EL) 2016/1624 (COM(2016) 731 final, 16.11.2016).

⁽⁹⁾ Eeldatavad päevamahud vastavalt Euroopa Komisjoni hinnangule: ligikaudu 107 000, millest 5 % vajavad automatiseerimata menetlemist. Nendest juhtudest 3–5 % saaks lahendada keskküses, samas kui ülejäänud läheksid siseriiklikele üksustele.

2.13. Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (Eu-LISA) arendab ETIASe infosüsteemi ja vastutab selle tehnilise haldamise eest. Süsteemi ETIAS väljatöötamise kulu on hinnanguliselt 212,1 miljonit eurot ja keskmised iga-aastased jooksvad kulud 85 miljonit eurot. ETIAS peaks hakkama toimima 2020. aastal.

3. Üldmärkused

3.1. Komitee leiab, et kavatsus luua ETIAS on praegu väliste ja sisemiste asjaolude põhjustatud ohtudele vastav vältimatu samm. Seda sammu ei pruugi tervitada reisijad viisavaba korraga kolmandatest riikidest, kuid see sobib ELi üldstrateegiasse rände ja julgeoleku valdkonnas, nagu komisjon seda oma 2011. aasta e-piiride paketi määratluses.

3.2. Komitee võtab teatavaks, et ETIASe ettepaneku eesmärk on täita ELi välispiiride haldamise lünk, mis võimaldab viisavabade riikide kodanikel ületada ELi piirid nii, et enne nende Schengeni piirile saabumist puudub teave ohtude kohta, mis nende kui kolmandate riikide kodanikega võivad kaasneda.

3.3. ETIASe ettepanekuga keskendutakse süsteemi tehnilistele aspektidele, selle juhtimisele, vajalikule infotehnoloogiale, koostalitlusvõimele ja seotavusele teiste andmekogumise ja andmeanalüüsi süsteemidega⁽¹⁰⁾. Komitee on teadlik nende küsimuste äärmisest keerukusest ja vajadusest lahendada palju tehnilisi küsimusi, nii et süsteem saaks olla täielikult toimiv pärast selle käivitamist, mis on kavandatud 2021. aastaks. ETIAS peaks põhinema õigel tasakaalul riskide ja julgeoleku vahel, vältides samal ajal suuremat halduskoormust ja arvukamaid tõkkeid reisijate jaoks, kes reisivad ELi sageli ettevõtluse, töö, teadusuuringute või õppimise eesmärgil.

3.4. Komitee on veendunud, et komisjon ja nõukogu peaksid ühtlasi pöörama tähelepanu ETIASe loomise poliitilistele aspektidele ja peaksid selgitama asjaomastele riikidele selle loomise põhjuseid, sealhulgas seda, millised eelised on reisijatel sujuva ja kiire piiriületuse võimaldamisel ning piisava julgeolekutaseme tagamisel, muutes samas sellise loaandmise teabenõuded võrreldes tavapärase viisamenetlusega kergemaks ja vähem koormavaks. Komisjon peaks ühtlasi hoolitsema selle eest, et kui asjaomased riigid võtavad mis tahes vastastikuseid meetmeid ELi kodanike suhtes, siis need oleksid proportsionaalsed ELi meetmetega.

3.5. Komitee soovib teavitada asjaomaseid riike kavandatud süsteemist piisavalt aegsasti ja juhtida vajalikke teavituskampaaniaid nii, et reisijad oleksid nõuetekohaselt teavitatud ja et süsteem kehtestataks samm-sammult, jättes selle alguses valikuliseks ja muutes selle kohustuslikuks alles siis, kui see on nõuetekohaselt rakendatud ja tehniliselt elujõuline.

3.6. Komitee kutsub komisjoni üles otsustama ELi julgeolekuteenustega tehtava koostöö vormide üle ja kasutama nende eriteadmisi, et luua ohuprofiilid ja koostada ETIASe jälgimisnimekirja.

3.7. Komitee rõhutas oma arvamuses e-piiride paketi kohta vajadust austada rangelt põhiõigusi ja mittediskrimineerimise põhimõtet ning kindlustada menetluslike ja institutsiooniliste vahendite abil kogutavate ja süsteemis säilitatavate andmete kaitse ning asjakohane kasutus⁽¹¹⁾. See on eriti seotud tundlike andmetega hariduse, tervishoiu, kuritegevuse jne kohta. Sellega seoses kordab komitee taas oma nõudmist, et juurdepääs reisilubade alasele teabele peaks olema ainult asutustel, mis uurivad kuritegevust, terrorismi, ebaseaduslikku sisserännet ja muid ohte.

⁽¹⁰⁾ SIS II, VIS, EES, Eurodac, ECRIS, Europol, Interpoli andmebaasid (SLTD, TDAWN).

⁽¹¹⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 97.

3.8. Komitee toetab kavandatud ETIASe struktuuri, mis peaks koosnema infosüsteemist, ETIASe kesksusest Euroopa piiri- ja rannikuvalve raamistikus ja riiklikest üksustest. Vajalik on jälgida ETIASe võrdset ja põhjalikku rakendamist kõigi liikmesriikides. Komitee toetab programminõukogu loomist tõhusa suhtlemise tagamiseks keskse arendusmeeskonna ja liikmesriikide vahel, mis osutus väga kasulikuks SIS II väljatöötamise ajal.

3.9. Komitee nõuab tungivalt, et ETIAS oleks täiel määral koostalitlusvõimeline teiste Euroopa infosüsteemide ja ühendatud Interpoli andmebaasidega ning et muude Euroopa süsteemide, eelkõige riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi komponentide kasutamisel võetaks nõuetekohaselt arvesse põhiõigusi ja isikuandmete kaitsmist.

3.9.1. Sellega seoses palub komitee komisjonil ja kaasseadusandjatel võtta arvesse Euroopa Andmekaitseinspektori märkusi ja soovitusi, mis ta esitas ETIASe ettepanekut käsitlevas arvamuses,⁽¹²⁾ eriti nõudeid austada rände- ja julgeolekuvaldkonna olulisi erinevusi, piirata isikuandmete kättesaadavust, kaaluda kogutud terviseandmete usaldusväärsust ja kasulikkust, määrata paremini kindlaks taotluste automaatseks läbivaatamiseks kasutatavad taotluste profiilide koostamise vahendid jms.

3.10. ETIASe jälgimisnimekirja kantakse andmed selliste isikute kohta, keda kahtlustatakse ettepanekus määratletud tõsise kuriteo toimepanemises või selles osalemises või kelle puhul on faktilisi tõendeid või piisav alus arvata, et nad võivad toime panna sellise tõsise kuriteo või kujutavad endast muud julgeoleku- või terviseohtu. Komitee soovitab, et Euroopa norme järgides peaks taotlejatel olema õigus saada teada keeldumise põhjustest ja neil peaks olema võimalik edasi kaevata.

4. Konkreetsed märkused

4.1. Komitee nõustub, et andmete säilitamise kestus tuleks seada 5 aastale, nagu see on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi käsitlevas määruses.

4.2. Komitee rõhutab, et ETIAS peaks suutma reageerida paindlikult ja tõhusalt muutustele rändemustris, julgeoleku- ja terviseohtudes ilma pikki seadusandlikke menetlusi läbimata, kasutades rakendusakte ja delegeeritud õigusakte, tingimusel et sellele kohaldatakse demokraatlikku kontrolli.

4.3. ETIASe puhul tuleb võtta arvesse inimesi, kellel ei ole mis tahes tõsisel põhjusel võimalik veebis taotlust esitada. Komitee toetab kavatsust pakkuda taotlejatele peamistes lähtelennujaamades ja -sadamates ning samuti peamistes maismaapiiripunktides nn taotluskabiine. Kõigil taotlejatel võimaldatakse kasutada vahendajate, nagu reisibüroode või transpordiettevõtjate teenuseid. Siiski peaksid ELi delegatsioonid kolmandates riikides jälgima ja hindama vahendajate teenuste eest nõutavaid tasusid.

4.4. Arvestades oodatavat ELi välispiiride (eriti selle maismaapiiride) ületamise sageduse suurenemist tuleks kasutada ära iga võimalus parandada piirikontrollide tõhusust, nagu on teatatud määruse eesmärkides. Komitee soovitab seetõttu, et reisiloa taotluses sisalduv teatav teave tuleks teha piirivalveasutustele kättesaadavaks.

4.5. Komitee tahaks vältida ETIASe potentsiaalset kitsaskohta, kui reisilubade taotluste automatiseerimata menetlemiseks seatakse liiga lühike ajavahemik, sest vaja on taotluste kvaliteetset läbivaatamist, mis võib hõlmata konsultatsioone teiste liikmesriikide ja Europoliga. Seetõttu soovitab komitee automatiseerimata menetlemise tähtaega pikendada ja seada sellele pikendamisele ranged kriteeriumid.

4.6. Samuti on vajalik nõuetekohaselt määratleda kriteeriumid selliste kolmandate riikide kodanike kavandatud kategooriate kohta, kes vabastatakse kohustusest omandada reisiluba, võttes arvesse rännet, julgeolekut või terviseohte.

⁽¹²⁾ Euroopa Andmekaitseinspektori arvamus 3/2017 ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi ettepaneku kohta, 6.3.2017.

4.7. Reisiloo taotluse kavandatud lõivu silmas pidades kutsub komitee üles kehtestama järgmisi kriteeriume: lõiv taotluste menetlemise eest ja selle kogumise viisid ei tohiks takistada teatavatel inimrühmadel reisiluba taotlemast ning see võiks ühtlasi toimida filtrina, mis tõkestab selliste reisilubade kohta mitme taotluse esitamist.

4.8. Peab olema piisavalt garantiisid, et ETIAS oleks immuunne identiteedipettuse suhtes, sealhulgas ka biomeetriliste andmete võimaliku tulevase kasutamise korral.

4.9. Komitee toetab taotlejate õigust reisiloo andmisest keeldumine, selle tühistamine või kehtetuks tunnistamine edasi kaevata.

4.10. Komitee juhib tähelepanu tõsiasjale, et on liikmesriike, kes ei ole veel Schengeni õigustikku täiel määral kohaldanud (Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia) ja kellel sellest tulenevalt ei ole juurdepääsu Schengeni infosüsteemile, viisainfosüsteemile ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile. Küsimust, kuidas ETIAS peab toimima nendes riikides, määruse ettepanekus ei mainita ja komitee kutsub üles selliste riikide jaoks lahendust leidma.

4.11. Komitee soovib juhtida tähelepanu sellele, et reisijate transpordi puhul siseveeteedel, nt nagu Doonau kruisid, mis võivad ELi mittekuuluvast või Schengeni alasse mittekuuluvast riigis võtta pardale uusi reisijaid, kes ei vaja viisasid ELi sisenemiseks, tuleb Schengeni piiri veetee kaudu ületamisele kohaldada ETIASt.

Brüssel, 27. aprill 2017

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Georges DASSIS
